

עמותון

עמותת חיל האוויר

עמותון ראש השנה

שנה שאזכה

תשע"ז

לחברי העמותה ובני המשפחות שלום,

בשלהי שנת תשע"ז ראינו את פניה של ארץ ישראל היפה: הישגים בקנה מידה בינלאומי בענפי הספורט, בכלכלה, בחקלאות ובמדע. הישגים שהאפילו על צעדים שעדיין עלינו לנקוט ולשפר ביחסים חברתיים, באלימות מילולית ובתאונות בדרכים.

במישור הביטחוני קיימת הפוגה זמנית, המשמשת את שני הצדדים להתחזקות ולהתכוננות לבאות.

באזורנו, "מסביב יהום הסער..." מלחמה עקובת דם של רוע ורצח בין פלגים, מיליציות ומורדים, שנמשכת כבר שנים ואין רואים לה קץ. כוחות הביטחון שלנו עושים לילות כימים בשמירה על הגבולות ואתם תושבי הישובים הסמוכים לאזורי העימות, לכולם שלוחה ברכתנו.

חיל האוויר הוא מרכיב חשוב במערכת הביטחון וצה"ל, האמונה על שמירת הביטחון של מדינת ישראל. בערב המורשת שנערך בחודש יוני בתל נוף צפינו בעוצמתו של מערך התחזוקה של החיל, בעצמאותו התחזוקתית ובכוש האלתור שלו במבצעי "השבחת מטוסים", באמצעות "הציוד הסודי" שלו - האנשים המסורים והמוכשרים, המהווים את התנאי לקיום מערך כזה, העומד לקלוט בעוד מספר חודשים את מטוסי הקרב המתקדמים בעולם, מטוסי ה"אדיר".

ב-22 בדצמבר נקיים שוב את מסורת כנס העמותה השנתי, והפעם הערב יוקדש למלאת 40 שנה לקליטת מטוסי הבז (F-15), שמהווים חלק נכבד ממערך הקרב של החיל ועוד ימשיכו בכך שנים ארוכות. אני תקווה שהשנה הקרובה תבוא עלינו לטובה ונמשיך לראות שגשוג, הצלחות ושקט בגבולות.

ברכת שנה טובה לחברי העמותה ומשפחותיהם ולאנשי חיל האויר.

אלוף (מיל.) הרצל בודינגר
נשיא העמותה

כנס שנתי 2016

הכנס השנתי של העמותה ייערך ביום חמישי 22.12.16 באולם סמולרש (באוניברסיטת תל אביב) ויהיה ביסמין "40 שנה למטוס הבז (F-15)" אמני הערב: להקת הגבעטרון וירדנה ארזי. בחודש נובמבר יפורסם עמותון עם פרטים להזמנת כרטיסים.

ברכות לחילופי מפקדים בכירים בחיל האויר

< ראש להק כח אדם

איחולי הצלחה רבה לחברנו תא"ל דוד ברקי שסיים את תפקידו ומשתחרר. ברכות חמות לתא"ל נתן ישראלי לרגל עלייתו בדרגה וכניסתו לתפקיד רלכ"א.

< ראש להק השתתפות ומסוקים

איחולי הצלחה רבה לחברנו תא"ל ירון רוזן שסיים את תפקידו והתמנה לראש מטה סייבר במטכ"ל. ברכות חמות לחברנו תא"ל ניר-נון לרגל עלייתו בדרגה וכניסתו לתפקיד רלה"מ.

ערב מורשת "משביחים מטוסים"

ערב המורשת השנתי של העמותה הוקדש הפעם למורשת אנשי להק ציוד שעוסקים בהשבחת המטוסים והקניית יכולות מבצעיות חדשות והארכת חיים למטוס. האירוע התקיים ב-16.6.16 בבסיס חיל האוויר בתל נוף, במעמד סגן נשיא העמותה, מפקד חיל האוויר ומפקדי החיל בעבר. כ-1,250 מחברי העמותה ובנות זוגם ואנשי חיל האוויר השתתפו בערב המרגש. את הערב ליוו להקת ותזמורת חיל האוויר. חברנו **סא"ל בני דואני**, הנחה את האירוע בחן רב.

תודה מייוחדת לאנשי טייסת
מנהלה בתל נוף שארחו אותנו
"עם כל הנשמה"

מתכנסים... ומתכבדים

ניהול תקין

מדי שנה בוחר רשם העמותות את תקינות פעילות העמותה והדו"חות הכספיים שלה לשנה החולפת. בסיום הבדיקה קיבלנו לאחרונה "אישור ניהול תקין" שתוקפו עד סוף שנת 2017.

אסיפה כללית

האסיפה הכללית השנתית של העמותה, המתכנסת בהתאם לחוק רשם העמותות, התקיימה בבית חיל האוויר ב-16.6.16 ואושר בה הדו"ח הכספי של שנת 2015. נשיא העמותה והמנכ"ל סקרו את פעילות העמותה וענו על שאלות.

לוח שנה 2016-2017

לוח השנה מופק ע"י בטאון חיל האוויר והעמותה ומצורף ל"עמותון" זה להנאתכם. הלוח בנושא "משפחת חיל האוויר".

כנס ארגון הבוגרים

בתאריך 16.3.7 ערך ארגון הבוגרים של עמותת חיל האוויר כנס נטוורקינג וקריירה, לבוגרי החיל הצעירים. המפגש נערך בבית ח"א בהרצליה, השתתפו כ-400 איש והכנס כלל יריד תעסוקה ע"י חברות מהמובילות במשק במגמה ליצור שיתופי פעולה וקליטת עובדים בהן. כמו כן, נערכה תחרות סטארטפים של יוצאי חיל האוויר בתחומים שונים.

מכון פישר
למחקר אסטרטגי אויר וחלל

מכון פישר למחקר אסטרטגי אויר וחלל

הכנס הבינלאומי התשיעי לתעופה האזרחית יתיקיים ב- 16 בנובמבר
בבית חיל האויר בהרצליה.

הכנס מבוצע במשותף עם רת"א ורש"ת ויכלול 3 מושבים:

- < **מושב ראשון: האוטומציה בתעופה - במטוסים ובמערכות:** כיווני התפתחות וקונספטים לעתיד, תרומת האוטומציה לעומת ה"קנסות" בתפעולה, יחסי הגומלין אדם ומכונה, התמודדות הרגולטור - הנחיות, תקנות, היערכות המפעילים - הדרכה ואימונים, SOP. במושב ישתתפו דוברים מה-SOP, בואינג, התעשייה האווירית, רת"א, מנהלי הדרכה.
 - < **מושב שני: פיקוח ובקרה:** הניסיון שהצטבר בפעילות אחרי ההסכם החדש עם יורוקונטרול לשיפור סלוט-ים, קונפליקטים בשמים מרובי צרכנים, התשתיות - בניות וחיסולים, הרחפנים: צרות של עשירים או עשירים בצרות אוטומציה במגדל הפיקוח, ב-SOP. במושב ישתתפו דוברים מרת"א, רש"ת, חברת הזנק, איגוד הפקחים.
 - < **מושב שלישי: פנל מנכ"לים של מובילים אוויריים בינ"ל.** נושא הפנל יהיה שלוש שנים של "שמים פתוחים" - מה זה עשה לנו? בפנל ישתתפו מנכ"לי ארקיע, אל על, ישראייר ואיזיג'ט. את הפנל ינחה אלוף (מיל) גיורא רום.
- ההרשמה לכנס תחל בספטמבר באתר מכון פישר**

חברי עמותת חיל האויר שמעוניינים לקבל עדכונים על כנסים, פרסומים חדשים ופעילויות חדשות של מכון פישר - מוזמנים להירשם באתר המכון www.fisherinstitute.org.il בתפריט **"הרשמה לידיעון"**. (הידיעון של המכון מופץ אחת לחודש).

הצדעה אחרונה | יוני - אוגוסט 2016

חברי עמותת חיל האויר שהלכו לעולמם

אל"ם (מיל) גדי אבירם לוחם צוות אויר	רס"ן (מיל) שמואל עמי עד מערך טכני
רס"ן (מיל) אריה (לאונרד) אדמון מערך טכני	תא"ל (מיל) עמוס עמיר לוחם צוות אויר
סא"ל (מיל) עמוס בן רון מערך טכני	רס"ן (מיל) אריה פרדליס לוחם צוות אויר
אל"ם (מיל) חיים גור מערך טכני	רס"ב (מיל) מיכאל שיפטמן מערך טכני
רס"ר (מיל) לב מירון מערך טכני	

דף מורשת מס' 91 - 40 שנה למטוסי הבז

עין עודד מרום

לקראת ערב העמותה השנתי שיערך ב-22.12.16 באולם סמולרש באוניברסיטת תל אביב.

מלחמת יום כיפור ולקחיה, בצד אספקת מטוסים ואמל"ח מתקדם למדינות העימות גרמו לצורך מבצעי בהצטיידות במטוס קרב מתקדם. באפריל 1974 פנה אל"מ אמנון ארד ראש צוות "חדיש" (שיעודו הגדרת ואיתור מטוס הקרב העתידי של ישראל בייצור עצמי או ברכש), אל רל"א תא"ל דוד עברי במסמך "שמירת עליונות אווירית בשנים 1976-1980 - ניתוח האיום", שם פורט הצורך במטוס קרב חדש כדי לשמור על חופש הפעולה של חיל-האוויר מול האיומים החדשים שהתווספו לזירה באזורנו: מטוסי מיג-21 משופרים, מיראז' 5, מיראז' 3E, מיג-23 ו-F-5E. הצטיידות מדינת ערב במטוסים החדשים כללה גם חימוש מודרני כולל טילי אוויר-אוויר. כן נקלטו במדינות המזרח התיכון סוללות טילי קרקע-אוויר חדישות שנועדו לפגוע בעליונות האווירית של ישראל ובחופש פעולתו של חיל-האוויר.

המקור היחיד לרכש מטוסי קרב מתקדמים באותן שנים, היתה ארה"ב. חברת "מקדונל-דאגלס" פיתחה תשובה למטוס הקרב הרוסי מיג-25 שנחשב אז לטוב מסוגו בעולם, המטוס האמריקני F-15 של חברת מקדונל-דאגלס

חמשת הראשונים: בן-אליהו, פלדשו, מלניק, צינקר, סיימון

וה-F-14 מתוצרת "גרומן" היו מטוסי קרב מתקדמים שנכנסו לשירות בארה"ב ונתנו מענה לצורך המבצעי. ישראל פנתה לארה"ב וביקשה לרכוש אחד המטוסים, לאחר שנתקבל אישור דרגים המדיניים והושלמו ההליכים במפקדת חיל האוויר, נמשכה פעילות המטה בהכנות ליציאת משלחת לארה"ב לצורך בחינה והמלצה איזה משני המטוסים (אם בכלל) מתאים לצרכי חיל האוויר ועונה על הצורך המבצעי.

צוות של טייסים ומהנדסים בראשותו של אל"מ אמנון ארד ביקר בארה"ב בחודשי אוגוסט-אוקטובר 1974, במשלחת השתתפו סא"ל אריה טל, מהנדס אווירונאוטי; סא"ל בן ברק, מהנדס משהב"ט; משה קרת, מהנדס תע"א; אסף בן-נון, טייס ניסוי תע"א; רס"ן ישראל בהרב; רס"ן עומרי אפק; רס"ן יצחק גבע; סרן אהרון כץ; רס"ן צבי נתיב, מהנדס אויוניקה; צרלי אטלי מהנדס. הטייסים שבמשלחת טסו ב-18-20 בספטמבר 1974 מספר טיסות במטוסי F-15 ו-F-14 דו מושביים. חברי המשלחת בחנו את שני המטוסים ואת מידת התאמתם לצרכיה המבצעיים של ישראל. המידע שנאסף עובד, ובאוקטובר 74 חזרו ארצה אנשי המשלחת והמליצו פה אחד על רכישת מטוסי F-15. המלצתם התבססה על התאמתו של המטוס ועל כושרו להכריע את היריב בקרבות אוויר במתכונת שהייתה מקובלת אז. יתרונו של המטוס בתמרון, תכונות הטיסה שלו בצירוף מערכות הנשק שהותקנו בו איפשרו לטייס להכתוב את מהלך הקרב ולהגיע להכרעה כנגד כל אחד מסוגי המטוסים שהיו בחילות האוויר של מדינות העימות. המשלחת המליצה להצטייד בסד"כ של 25 מטוסים.

ה-F-15 היה מטוס בעל כושר תמרון טוב משל כל מטוס אחר, מצוייד בשני מנועים רבי עוצמה, עם יכולת לטוס לטווח רחוק, תכונה שנוצלה אכן בהצלחה במהלך שירותו המבצעי. המטוס תוכנן אמנם כמטוס לעליונות אווירית, אולם הצטיין גם ביכולת לתקוף מטרות קרקע, הוא צוייד במכ"מ רב-משימתי יעיל בטווחים רחוקים וביכולת לשאת אמל"ח מתקדם ומגוון למטרות אוויר-אוויר וקרקע. מפקד חיל-האוויר, אלוף בני פלד, קיבל

את המלצת הצוות, וכבר בסוף 1974 החלה עבודת מטה קדחתנית לקליטת המטוס בחיל. ב-4 בנובמבר 1974 פרסם אל"מ משה ברטוב, רמ"ח תוא"ר, הוראת קדם תכנון לקליטת המטוס, מסמך תאום לעבודת המטה והוראת תכנון על כלל נספחיה. בדצמבר הוחלט כי המטוס החדש יקרא בעברית "בו". בינואר 1975 פרסם רל"א תא"ל רפי הרלב הוראת תכנון לקליטת הבו בטייטת שתמוקם בתל-נוף.

בעקבות דרישת ישראל להקדים את אספקת המטוסים, הוחלט כי ארבעת מטוסי קדם-סדרה שייצורם הושלם זה לא כבר, יסופקו לישראל לפני תום 1976. יתר המטוסים, מייצור סדרתי, תוכננו להיקלט בשנת 1977. עסקת

הבו הראשון נוחת בתל-נוף

ההצטיידות, שנחתמה במחצית פברואר 1976, כללה גם טילי אויר-אויר מתביתי חום מסוג סידווינדר J, טילי אויר-אויר מונחי מכ"ם AIM-7F - שלהבת ופריטי חימוש נוספים.

בהוראת התכנון נקבע כי ביוני 1976 ייצאו לארה"ב מפקד הטייטת המיועד רס"ן איתן בן-אליהו וארבעה טייסים ללימוד המטוס, כדי להיכנס לכשירות מבצעית אויר-אויר מיד עם קליטת המטוסים הקדם-סדרתיים. ריכוז העבודה

במח"א אמל"ח הוטל על רס"ן ישראל בהרב שמונה כקצין פרויקט למשימה זו.

באוקטובר 1975 יצאה לארה"ב משלחת בראשותו של תא"ל רפי הרלב, ובה: רלצ"ד תא"ל יוסף מעיין, אל"מ משה ברטוב, אל"מ מיכה רמתי, אל"מ מיכה כהן, אל"מ רן רונן מפקד בח"א 8, רס"ן בהרב ואנשי לצ"ד נוספים. אנשי המשלחת סיירו בבסיס חא"א רייט-פטרסון ואספו מידע בנושאי תפיסת אחזקה, הצטיידות, לוגיסטיקה, שינויים במטוס, הדרכת צוות קרקע ועוד. נערכו ביקורים במפעל מקדונל-דאגלס בסנט-לואיס, בבסיס חא"א לוק, בפנטגון ובנספחות בושינגטון. סכום העיסקה היה כ-653 מיליון דולר.

ראש הממשלה יצחק רבין בשיחה עם טייס אמריקאי

טייטת בז ראשונה

ב-1 באפריל 1976 הוקמה רשמית טייטת 133 "אבירי הזנב הכפול" כטייטת הבו הראשונה (פקודת ארגון מס' 133/008). הקמתה במועד מוקדם יחסית נועדה לאפשר איוש חלקי של הטייטת לשם הדרכה והכשרה. מפקד הטייטת, שעמד בראש צוות ההקמה היה סא"ל איתן בן-אליהו. חברי הצוות כללו את סמ"ט א' בני צינקר; סמ"ט ב' משה מלניק, קצין מערכות נשק יואל פלדשו ואת שאול סיימון.

המערך הטכני כלל: מפקד גף אחזקה רס"ן שלמה כהנא; הקצין הטכני סרן דרור נקדימון; קצין חמ"מ סרן זילברמן אליהו; קצין חימוש סרן אסף ארון; קצין ניהול רס"ר אהרון שבתאי ואתם 25 חיילים.

בטייטת מוסדה לראשונה שיטת מיגון חדשה של דיר-דו-מטוסי (דד"מ) שהכיל זוג מטוסים בדד"מ לעומת שישה שהיו בדת"ק. המיגון החדש חייב לערוך שינויים בשיטת האחזקה.

ביום ששי, 10 בדצמבר 1976 הגיעו לתל-נוף שלושת מטוסי הבו הראשונים מוטסים בידי טייסים אמריקאיים ומלווים במטוס קורנס מטייטת 119. שני בזים נחתו והמטוס השלישי ביצע סדרת תרגילים אוירובטיים עוצרי נשימה מעל הבסיס. בקהל נכחו ראש הממשלה יצחק רבין וחלק משרי הממשלה, נספחים זרים, הרמטכ"ל, מפקד חיל האוויר, קציני צה"ל בכירים ואורחים רבים. במטוס הבו הרביעי שהיה אמור להגיע אתם התגלתה תקלת גנרטור בעת נחיתת הביניים באיים האזוריים, המטוס תוקן והגיע לטייטת ימים ספורים לאחר מכן.

הצוות הטכני בתקופת הקמת הטייסת, מפקד הטייסת והרמטכ"ל רא"ל מוטה גור

ב-16 באפריל 1978 נחנך דיר המטוסים הראשון של טייסת 133, כשלושה שבועות לאחר מכן ב-5 במאי 1978 נחנך מבנה הטייסת

המטוסים נקלטו בדת"ק 11, והצוות הטכני החל בעבודה מאומצת כדי להטיס את המטוסים כבר לאחר השבת. הקצין הטכני שלמה כהנא ששהה בארה"ב למעלה מחצי שנה והגיע לתל-נוף כ-10 ימים לפני בוא המטוסים סיפר: "מחסן חלקי החילוף היה כמעט ריק, למטוס הזה יש כ-250,000 חלקי חילוף ודי בחוסר של אחדים כדי לקרקע אותו. המטוס הראשון היה כשיר לטיסה ביום ראשון בבוקר ומפקד הטייסת איתן בן אליהו המריא ל'מפגן נוכחות' עתיר ביצועים בשמי הבסיס. קלטנו את המטוסים והפכנו לטייסת המובילה בחיל בתחזוקה ובמבחנים מקצועיים".

מאי 1977, הקבוצה השנייה בארה"ב

בשנה הראשונה תפקדה הטייסת עם ארבעת מטוסי הקדם-סדרה בלבד. שנה לאחר קליטתם החלו להיקלט המטוסים מן הייצור הסדרתי. בחודש מאי 1977 יצאה קבוצה נוספת של טייסים ללימוד המטוס בארה"ב: אבנר נווה, יורם פלד, גיא גולן, רם קולר ואלכס גן. ב-15 בדצמבר 1977 הגיעו ראשוני המטוסים הסדרתיים, נוספים החלו להגיע בחודשים הבאים. מפקד הבסיס בעת הגעת המטוסים, תא"ל רן רונן: "בבסיס היו אז שבע טייסות מבצעיות (מסוקים, תובלה, עיט וקורנס) היה לנו חשוב לקבל את טייסת הבז לבסיס; שיא הטכנולוגיה, אנשים טובים, הרבה ידע. הבז היה מהפכה של עוצמה באוויר, טכנולוגיה מתקדמת, תחומים חדשים של לוחמה באוויר, שיגור נשק מונחה, ותרומה לא תשוער לידע של אנשי האחזקה והמערכות המתקדמות".

ב-14 במרץ 1978 החל 'מבצע ליטני', במהלכו נכנסו כוחות צה"ל לדרום לבנון לפעילות צבאית נגד ריכוזי מחבלים, בתגובה, בין היתר, ל'פיגוע כביש החוף' שביצע שלושה ימים קודם לכן על ידי חוליית מחבלים שנחתה מסירות בחוף מעגן מיכאל. במהלך המבצע ביצעו מטוסי הבז 24 גיחות פטרו-ל-יירוט. בשנת 1978 זכה הגף הטכני של 133 בפרס האחזקה הבסיסי.

על הפלת מטוס אויב ראשונה בעולם על ידי מטוס בז, על הפלת בכורה עולמית של מיג-25 ועל שורה ארוכה של ניצחונות אוויריים, קליטת נווטים, מבצע 'אופרה', הקמת טייסת הבז השנייה (106), "בו משופר" ועוד, בדף המורשת הבא שיפורסם בנובמבר הקרוב.

בחודש יוני 1982 נפתחה טייסת הבז השנייה, 106. על כך בהרחבה בפרסום הקרוב.

מקורות - סא"ל מוטי חבקוק; ישראל בהרב אשר רוט, 50 שנה למערך התחזוקה בתל נוף, 1998
2008, רענן וייס ואלון קורן, F-15 בז
עודד מרום, 33 שנה לאבירי הזנב הכפול, 2009
צילומים: רענן וייס, ניר בן יוסף, בטאון חיל האוויר, ארכיון 133, ח"א-ענף מידע והיסטוריה

עמותת חיל האויר ממשיכה במסורת תחרות חלוקת המלגות לבניהם/בנותיהם, נכדיהם/נכדותיהם של חברי העמותה.

השנה יחולקו 5 מלגות בסך 4,000 ש"ח כל אחת.

המלגות למועמדים שייבחרו, יוענקו ע"י נשיא העמותה בכנס השנתי שלנו שיתקיים באולם "סמולרש" באוניברסיטת תל אביב, ביום חמישי 22 בדצמבר 2016.

להלן הדפוסים להשתתפות בתחרות קבלת המלגות:

1. זכאים למלגה - ילדי ונכדי חבר/ת העמותה.
 2. סטודנט לתואר ראשון, אשר השלים לפחות שנה אקדמית אחת מלאה במוסד להשכלה גבוהה, לקראת התואר הראשון והתקבל לשנת הלימודים 2016-2017 למערכת לימודים שנתיים מלאה.
 3. הציון הממוצע להתמודדות בתחרות המלגות - **88 ומעלה**, בסיום שנת הלימודים הקודמת (אישור ציון "משוקלל" של המוסד האקדמי).
 4. בנוסף לדגש שיושם על **הצטיינות** והישגים בלימודים, ישקלו גם מצבים מיוחדים או קשיים כלכליים במימון שכר הלימוד.
 5. הלימודים מתקיימים במוסד אקדמי בארץ בלבד והתואר האקדמי שהם מעניקים מוכר ע"י המועצה להשכלה גבוהה (מל"ג).
 6. סטודנט שקיבל בעבר מלגה מהעמותה אינו זכאי להגיש בקשה למלגה.
- במידה שהינך סבור שאחד מילדיך/נכדיך ראוי לקבלת המלגה בהתאם לדפוסים לעיל, נא העבר את בקשתך למנכ"ל עמותת חיל האויר עד **10.11.16** ע"ג ספח בקשת המלגה, בצירוף אישורי המוסד האקדמי לציון המשוקלל השנתי של שנה"ל הקודמת (15/16) והעתק של תשלום ראשון לשנה"ל 2016-2017.
- ועדה שהוקמה לצורך מיין הבקשות, תדון בהתאם לדפוסים לעיל ותבחר את חמשת הזוכים, בהתחשב בכל מסלולי הלימודים השונים ובהישגי הסטודנטים. התשובות לפונים יועברו במכתב עד ה-9.12.16.

לכבוד: עמותת חיל האויר | ת.ד. 303, הרצליה 4610301

אני הח"מ, מבקש להשתתף בתחרות המלגות במטרה לקבל מלגה ל-בני / בתי / נכדי / נכדתי (סמן בעיגול) ולהלן הפרטים:

שם ומשפחת הסטודנט _____ מס' ת.ז. _____

כתובת ומיקוד הסטודנט _____ טלפון סלולרי _____

שם המוסד האקדמי _____ לומד לתואר ראשון במקצוע _____ שנת לימוד _____

* רצ"ב אישור המוסד האקדמי על סיום שנת הלימודים הקודמת והציון המשוקלל בסיומה, ואישור תשלום ראשון לשנה"ל 2016/2017 (צילום קבלה)

* נימוקים לבקשה - נא לפרט בדף נפרד _____

* לסטודנט יש/אין מלגה או מענק למימון שכר הלימוד מגורם אחר בסך _____ ₪

* פרטי חבר העמותה: שם פרטי ומשפחה _____

טלפון סוללרי _____ כתובת ומיקוד _____

